

Drets Humans

Teoria i Pràctica

Andorra, 16 de desembre del 2008

Elisa Muxella Molins

Institut dels Drets Humans d' Andorra (IDHA)

IDHA

L' Institut de drets humans d' Andorra es va constituir com a tal el març del 2006.

IDHA

Les seves finalitats són:

- l' estudi
- la investigació
- la divulgació
- la promoció
- la defensa dels drets humans
- i la denúncia de les seves violacions.

Es treballa des d' una perspectiva interdisciplinària

Drets Humans

Teoria i Pràctica

Teoria-Títol I

Segons la nostra Constitució:

Els principis inspiradors de l'acció de l'Estat andorrà són:

- el respecte i la promoció de la llibertat,
- la igualtat, la justícia, la tolerància,
- la defensa dels drets humans i la dignitat de la persona.

Teoria-Títol II: Dels Drets i Llibertats

-La Constitució reconeix que la dignitat humana és intangible.

-Es garanteixen els drets inviolables i imprescriptibles de la persona.

Aquest constitueixen el fonament de l'ordre polític, la pau social i la justícia.

Teoria-Títol II

Article 5

La Declaració Universal dels Drets Humans és vigent a Andorra

Títol II

1. Totes les persones són iguals davant la llei. Ningú no pot ésser discriminat per raó de naixement, raça, sexe, origen, religió, opinió, o qualsevol altra condició personal o social.

2. Els poders públics han de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives.

Teoria-Títol II

Capítol III.

Dels drets fonamentals de la persona i
de les llibertats públiques

Teoria-Títol II

Es garanteix a tothom el dret a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat, a un judici de durada raonable, a la presumpció d'innocència, a ésser informat de l'acusació, a no confessar-se culpable, a no declarar en contra d'ell mateix i, en els processos penals, al recurs.

Pràctica

Avui és difícil aconseguir les fites que es proposa tota administració de Justícia:

- Igualtat
- Celeritat
- Equitat

Pràctica

El funcionament de la Justícia continua presentant mancances:

- d' efectius humans,
- de procediment,
- d' organització
- no existeix la carrera judicial
- moltes sentències no es poden executar per manca d' espai

Pràctica

Pel que fa a fomentar la professionalitat del cos judicial:

s' està treballant en aquest sentit però de moment estem lluny de trobar un ampli consens de totes les parts implicades per que la carrera judicial sigui una realitat.

Teoria-Títol II

Es reconeixen les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació.

La llei regularà el dret de rèplica, el dret de rectificació i el secret professional.

Pràctica

Caldria preveure en quines condicions es poden autoritzar actuacions que els vulnerin.

La llei de procediment penal només regula les escoltes telefòniques

Pràctica

En el cas de les escoltes telefòniques fetes a dos periodistes:
la sentència del Tribunal Constitucional els hi reconeix el secret professional

Teoria-Títol II

Es garanteix el dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

Tothom té dret a ésser protegit per les lleis contra les intromissions il·legítimes en la seva vida privada i familiar.

Teoria-Títol II

Es garanteix la inviolabilitat del domicili, al qual no es pot entrar sense el consentiment del titular o sense manament judicial, excepte en el cas de delicte flagrant.

Es garanteix igualment el secret de les comunicacions, llevat el cas de manament judicial motivat.

Pràctica

L' Agència de Protecció de Dades avisa que les imatges que es capten amb càmeres de vigilància també poden ser objecte d' un mal ús i provocar problemes.

Demana que s' elabori una normativa per regular l' ús d' aquests aparells en espais públics.

Teoria-Títol II

Es reconeixen els drets de reunió i de manifestació pacífiques amb finalitats lícites.

L'exercici del dret de manifestació requereix la comunicació prèvia a l'autoritat i no pot impedir la lliure circulació de persones.

Pràctica

No hi ha cap llei que ho reguli

Teoria-Títol II

Es reconeix el dret de creació i funcionament d'organitzacions empresarials, professionals i sindicals.

Teoria-Títol II

Els treballadors i els empresaris tenen dret a la defensa dels seus interessos econòmics i socials.

La llei regularà les condicions d'exercici d'aquest dret per garantir el funcionament dels serveis essencials de la comunitat.

Pràctica

De les noves lleis laborals que es troben a tràmit parlamentari, cal destacar que no es contempla la regulació del dret de vaga ni el subsidi d'atur.

Teoria-Títol II

Capítol IV.

Dels drets polítics dels andorrans

Teoria-Títol II

Es reconeix als andorrans el dret de lliure creació de partits polítics. El seu funcionament i organització han d'ésser democràtics i les seves actuacions, conformes a la llei.

Pràctica

Avui els nostres Partits Polítics no tenen cap llei específica que els reguli.

S'atenen a la llei d'associacions.

Tampoc existeix cap llei sobre el finançament dels partits

Teoria-Títol II

És funció de l'Estat vetllar per la utilització racional del sòl i de tots els recursos naturals, amb la finalitat de garantir a tothom una qualitat de vida digna i de restablir i mantenir per a les generacions futures un equilibri ecològic racional en l'atmosfera, l'aigua i la terra i de defensar la flora i la fauna autòctones.

Pràctica

Avui per avui veient el creixement desmesurat es fa difícil preveure que les generacions futures puguin gaudir d'aquest equilibri ecològic

Teoria-Títol II

Els poders públics han de promoure les condicions necessàries per fer efectiu el dret de tothom a gaudir d'un habitatge digne.

Pràctica

Actualment la crisi econòmica
→ famílies amb pocs recursos
problema de fer front a
l'elevat preu de l'habitatge.

Teoria-Títol II

La regulació de l'exercici dels drets reconeguts en aquest Títol només es pot dur a terme per llei. Els drets dels capítols III i IV s'han de regular mitjançant lleis qualificades.

Conclusions

El IDHA vol evidenciar:

Que el desplegament legislatiu del
Títol II després de 15 anys està inacabat.

Conclusions

Aquest desplegament es necessari per tal que la promoció i protecció dels DH sigui una realitat, reduint considerablement el distanciament entre la teoria i la pràctica.

Per finalitzar

El IDHA es suma a la celebració del 60é aniversari de la Declaració dels Drets Humans i recorda les paraules del Sr Ban Ki-moon a tal efecte:

«En aquest Dia dels Drets Humans, confio en que actuarem d'acord a la nostra responsabilitat col·lectiva de defensar els drets consagrats en la Declaració Universal. Solament podrem celebrar la majestuosa visió inspiradora d'aquest document quan els seus principis s'apliquin plenament a tot arreu i per a tots sense excepció.»